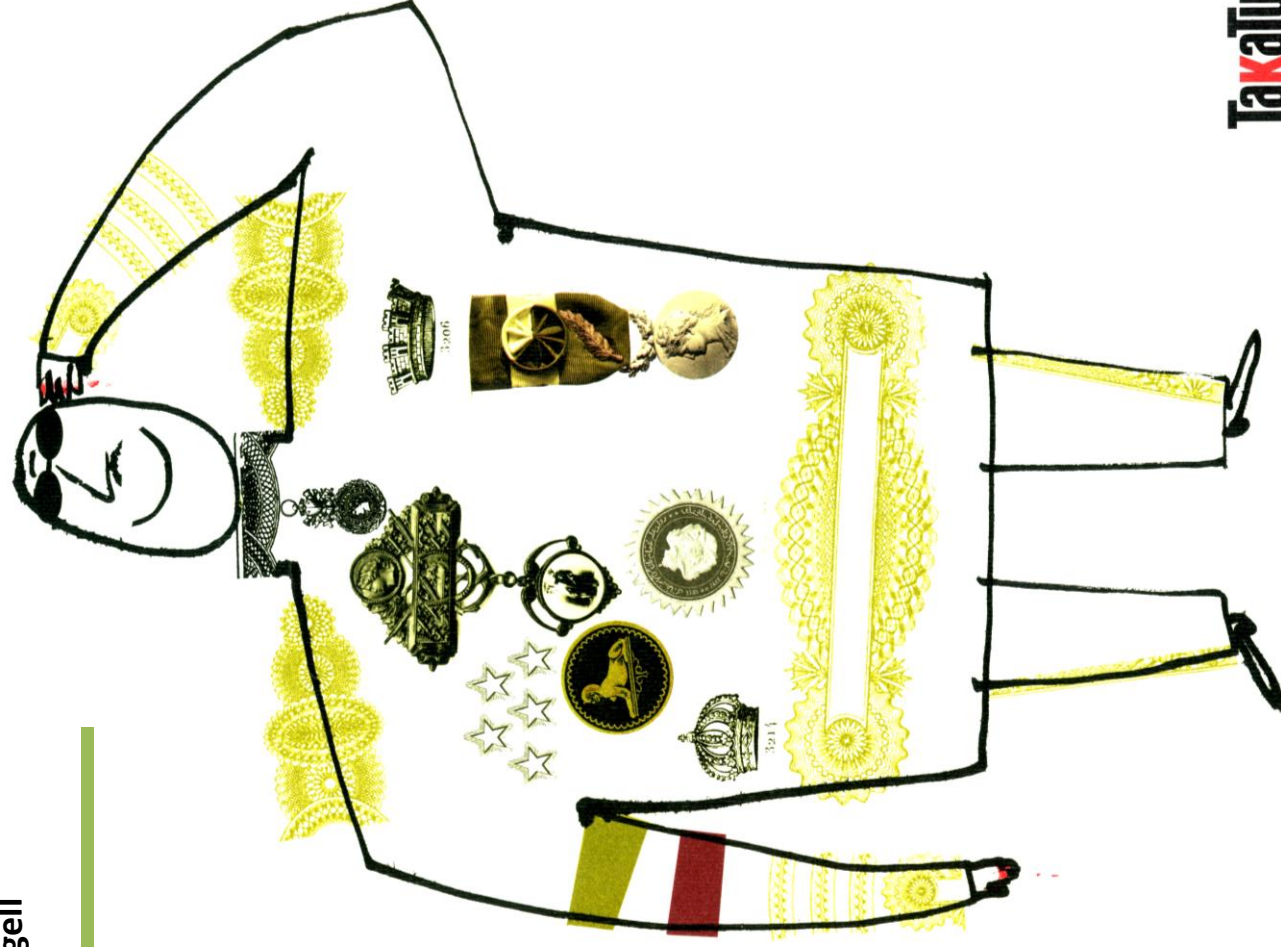

Proposta didàctica:

Davide Celli | Serge Bloch
L'ennemic

CRP / ELIC Pla d'Urgell

Introducció:

Plantejar-se un treball lector com aquest és un repte, ja que la lectura es converteix en motiu de trobada, tertúlia i canvi d'impressions...

El dia a dia de la nostra tasca docent ens ajuda a entendre que, gràcies a la col·laboració entre text i imatge, s'aconsegueix aportar un sentit nou i omplir d'aquesta manera els buits significatius de l'escriptura que el nostre alumnat pot plantejar-se. Precisament en aquests dos llibres, imatge i paraula, estan molt lligades i guiaran en el camí de la reflexió al nostre alumnat.

Els eixos de treball d'aquestes dues lectures estan centrats en el reforç d'actituds positives per a la millora del món - la pau -, sense deixar de valorar-se un mateix com a individu per poder plantejar el seu paper, ara i aquí, o el seu futur més enllà d'un present immediat i material, és a dir la reflexió global i individual dels valors morals vers la realitat que ens envolta.

Per ajudar a entendre aquestes reflexions, és profitós perdre, o *guanyar*, segons el profit que se'n vulgui treure, uns minuts amb la lectura de l'adaptació d'aquest conte breu:

Podem arreglar el món!

Això és un científic que està al seu laboratori mirant de resoldre els problemes del món. Es passa molts dies allà dins, fins que entra el seu fill petit de sis anys i li diu: "Pare, ara t'ajudaré". El pare, desesperat, li diu: "No, fill, vés a jugar". I el nen li respon: "No, pare, jo et vull ajudar". El pare no sap què fer. Aleshores, troba el mapa del món en una pàgina d'una revista. Llavors diu: "Bé, amb això puc tenir el meu fill entretingut durant deu dies i que no em molesti". Agafa unes tisores, retalla la pàgina, i comença a tallar-la a trossets. Dóna cinta adhesiva al nen i li diu: "Ja que t'agrada muntar puzzles, mira de muntar el món". El nen no el coneixia, el món. El pare

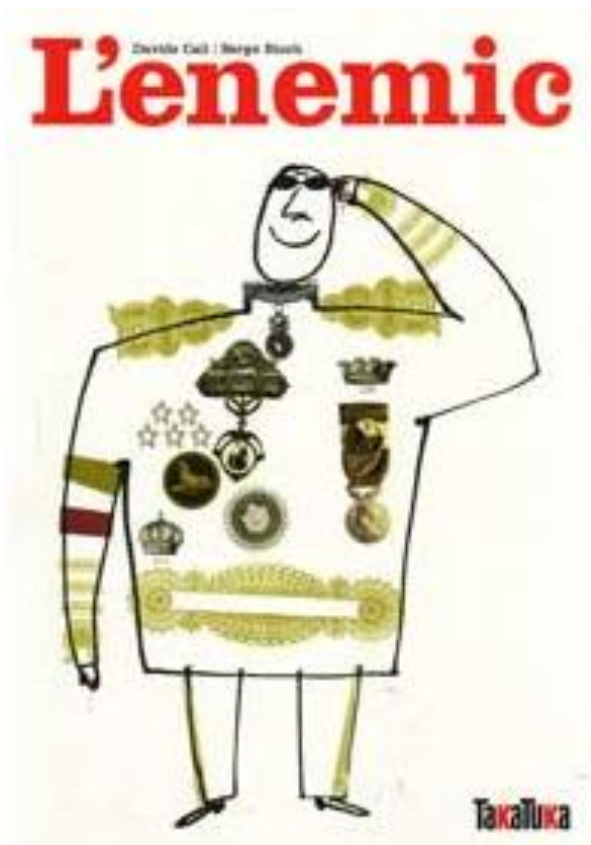
continua amb les seves equacions. I el nen, al cap de dues hores, li diu: "Pare, ja he acabat". I el pare: "No pot ser, això és cosa de nens, deu haver fet qualsevol cosa". S'ho mira i, efectivament, havia arreglat el món i li pregunta: "Però, com ho has fet, si no coneixes el món?". I el nen li explica: "Pare, quan has tallat el full, a l'altra banda hi havia un home. Com que jo conec l'home, he girat tots els paperets. Quan he tingut l'home muntat, l'hi he donat la volta i havia arreglat el món".

Gabriel García Márquez

Aquest és un conte que convida a pensar. Efectivament, rumiem un moment en tots els grans problemes als quals s'enfronta el món: la desforestació dels boscos, l'extinció d'espècies animals, l'embrutiment de mars i rius, la contaminació de l'atmosfera, el forat de la capa d'ozó, l'escalfament del planeta, la superpoblació, la guerra, la violència, la fam,... i tants i tants altres. Pensem un moment. Qui els ha creat aquests problemes? No ha estat cosa de l'home? Doncs ja tenim la resposta: si volem arreglar el món, primer caldrà que arreglem l'home!

Esperem i desitgem que apliqueu aquestes activitats als vostres centres i que en tragueu profit.

PROPOSTA DIDÀCTICA

Hi ha una guerra. Els dos soldats que queden estan sols, cadascú al seu forat. Fa dies que no s'escolta cap canó i un veu que no li queda quasi res de menjar. Reflexiona sobre la guerra, pensa que no té cap sentit i que no vol matar a ningú.

Si l'enemic volgués, signaria la pau.

El que planteja és el paper de la guerra. La guerra es decreta, s'ha d'actuar obligatòriament d'acord a un manual que es reparteix a tots. Hi ha una defensa de la pau al llarg de tota la història reflexiva. Hi ha una ironia fina que va marcant el personatge.

Reflexions :

- La violència és la por als ideals dels altres. (Gandhi)
- No hi ha camí per a la pau, la pau es el camí. (Gandhi).
- Hem après a volar com els ocells, a nedar com els peixos, però no hem après l'art de viure junts, com a germans. (Martin Luther King)
- La pau no es pot aconseguir mai per la força. (Einstein).
- Tots els éssers humans que viuen a la terra senten el desig de la pau. (Pau Casals)
- La pau no és un cop de vent sobtat, sinó la pedra en la qual cada dia cal esculpir l'esforç de conquerir-la. (Miquel Martí i Pol)

PAU EN DIFERENTS IDIOMES

- Albanès: Paqe	- Bielorús: Mir	- Escocès: Peace
- Alemany: Frieden	- Bretó (Bretanya de França): Peoc'h	- Eslovac: Mier
- Amazic (nord d'Àfrica): Talwit	- Búlgar: Mir	- Eslovè: Mir
- Anglès: Peace	- Caixubi (Polònia): Mir	- Esperanto: Paco
- Àrab: Salâm	- Caló català: Mistipén	- Estonià: rahu
- Aragonés: Paz	- Carelià (Rússia): Rauha	- Feroés (illes Feroes de Dinamarca): Fridur
- Arañes: Patz	- Castellà: Paz	- Finès: Rauha
- Asturionlleonès: Paz	- Català: Pau	- Francès: Paix
- Baix alemany: Freden	- Còrnic (Cornualla del Regne Unit): Cres	- Francoprovençal: Pé
- Baixkir (Rússia): Tynyslyk	- Cors: Pace	- Frisó (Frísia als Països Baixos): Frede
- Basc: Bakea	- Danès: Fred	- Friülès (Retoromànic): Pâs

- **Gallec:** Paz
- **Gal·lès:** Heddwch
- **Grec:** Iríni
- **Guaraní** (Paraguai): Py'aguapy
- **Gaèlic** Escocès: Sìth
- **Gaèlic irlandès:** Síocháin
- **Gaèlic Manx** (illa de Man al Regne Unit):
Shee
- **Hebreu:** Xalom
- **Hongarès:** Béke
- **Islandés:** Fridur
- **Italià:** Pace
- **Japonés:** Heiwa
- **Judeoalemany:** Sholem
- **Judeocastellà:** Pas
- **Ladí** (retoromànic): Pêsc
- **Letó:** Miers
- **Lituà:** Taika
- **Llatí:** Pax
- **Luxemburguès:** Fridden
- **Macedònic:** Mir
- **Maltès:** Paci
- **Moruec:** Fred
- **Neerlandès** (Països Baixos, Bèlgica):
Vrede
- **Occità** (Occitània a França): Patz
- **Polonès:** Pokój

- **Portugués:** Paz
- **Quítxua** (Perú, Bolívia, Equador): Thak niy
- **Romanès:** Pace
- **Romaní** (Est d'Europa): Paca
- **Romanx** (retoromànic a Suïssa): Pasch
- **Rus:** Mir
- **Sami** (Noruega, Suecia, Finlàndia,
Rússia): Ráfi
- **Sard:** Páke
- **Serbocroat:** Mir
- **Sicilià:** Paci
- **Sorab** (Alemanya): Mêr
- **Suahili** (Tanzania, Kenya): Salama
- **Suec:** Fred
- **Tagàlog** (Filipines): Kapayapaan
- **Tatar** (Rússia, Àsia Occidental): Тынчлык
- **Tatar de Crimea** (Ucraïna): Tinchlik
- **Tibetà:** Xide
- **Turc:** Baris
- **Txec:** Mír
- **Ucraïnès:** Mir
- **Való** (Bèlgica): Paîs
- **Vénet** (Itàlia): Pase

L'ENEMIC

OBJECTIUS

- Empatitzar amb les persones de l'entorn.
- Descobrir sentiments de cadascú que portin al creixement de l'individu.
- Treballar el significat dels conceptes de pau, guerra, amiatat, enemistat, conflicte, resolució,...
- Aprendre a construir un esperit crític vers el món.

PROPOSTA DE REALITZACIÓ:

- 30 de gener / Dia Mundial de la No Violència.
- Jornada/es culturals.
- Optativa d'àmbit humanístic.
- Ciutadania.

EDUCACIÓ INFANTIL

TREBALL INDIVIDUAL:

- Missatge de pau, amiatat, convivència,... dins d'una botella (dibuix).

TREBALL COOPERATIU:

- Mural de la guerra i la pau.
 - Missatges de pau.
 - Dibuixos, imatges, fotografies... de la guerra i la pau.
 - Sentiments trobats a través de les imatges.

PRIMÀRIA

TREBALL INDIVIDUAL:

- Missatge escrit en la botella.

TREBALL COOPERATIU:

- Pluja d'idees i debat:
 - Punts en comú i punts divergents dels dos soldats.

- Cartells publicitaris en contra de la guerra i a favor de la pau.
- Diari personal del soldat. Cada parella d'alumnes escriu una pàgina del diari personal (atenent als sentiments expressats en el llibre). Posteriorment, s'uniran totes les pàgines que hagi escrit cada parella per completar el diari personal del soldat. A cada pàgina hi pot haver dibuixos, fotografies,...

SECUNDÀRIA

TREBALL INDIVIDUAL:

- Carta a la família, on poden expressar els sentiments contradictoris que senten (ràbia, odi,... / enyorança, cansament, soledat... / incomprensió, desinformació,...).

TREBALL PER PARELLES:

- Descripció de l'enemic, a partir de diferents situacions històriques, posant cada alumne/a en bàndols diferents.
 - La Reconquesta d'Espanya (musulmans / cristians).
 - La Conquesta d'Amèrica (espanyols / tribus nadiues).
 - La Guerra Civil Espanyola (nacionals / republicans).
 - Segona Guerra Mundial (alemanys / jueus).
 - La Guerra de Vietnam (nord-americans (capitalisme) / vietnamites (comunisme)).

TREBALL COOPERATIU:

- Manual dels amics on es dóna instruccions per fer i mantenir amistats.
 - Llibre (digital o en paper).
 - Mural expositiu.
 - Powerpoint .
 - Vídeo / documental .
- Debat:
 - "Quins interessos mouen les guerres?"
 - "Qui ha guanyat la guerra?"
 - "Som tant diferents?"